

te skridt skal ledsages af en enhedsvaluta for de deltagende lande, eller om disse fortsat kan udstede egne sedler. Beslutning herom kan i henhold til Traktatens regler træffes af Rådet med enstemmighed.

Der findes en samlet redegørelse for den Økonomiske og Monetære Union i Hvidbog af oktober 1992 om Danmark og Maastricht-Traktaten.

Det er i Edinburgh-aftalen udtrykkeligt slået fast, at Danmark ikke deltager i ordningen med en fælles valuta og ikke vil være bundet af de regler vedrørende økonomisk politik, som kun gælder for medlemslande, der deltager i tredje fase. Det er endvidere udtrykkeligt fastslået, at Danmark vil bevare sine nuværende beføjelser med hensyn til pengepolitik, herunder de beføjelser, som Nationalbanken har i henhold til dansk lovgivning.

Med hensyn til Danmarks deltagelse i valutasarbejdet, som det kendes i dag, slår Edinburgh-aftalen fast, at Danmark fortsat vil deltage i valutasarbejdet inden for EMS. Den bestemmelse gælder også selv om andre medlemslande går ind i den tredje fase.

Det er den danske holdning at tillægge beskæftigelses hensyn den aller største vægt, idet det af »Danmark i Europa« fremgår, at EF i praksis må gøre bekæmpelse af arbejdsløsheden til et afgørende mål for Fællesskaberne og der skal ske en forstærket, samordnet indsats for at øge beskæftigelsen.

B. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Med Den europæiske Fælles Akt traktatfæstede EF's tolv medlemslande samarbejdet om udenrigs- og sikkerhedspolitik. De hidtidige traktatbestemmelser (art. 30 i Fællesakten) ophæves og erstattes af Maastricht-Traktatens bestemmelser om fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den institutionelle og beslutningsmæssige skillelinje over for samarbejdet omfattet af Det europæiske Fællesskab opretholdes. Det overstatslige princip finder ikke anvendelse. Det udenrigs- og sikkerhedspolitiske samarbejde er mellemstatsligt samarbejde. Rådet anvendes som forum for beslutninger. Princippet om enstemmighed opretholdes med den tilføjelse, at Rådet med enstemmighed kan beslutte, hvilke spørgsmål, som kan afgøres med flertal.

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik har følgende mål:

- beskyttelse af Unionens fælles værdier, grundlæggende interesser og uafhængighed,
- styrkelse af Unionens og dens medlemslandes sikkerhed i alle henseender,
- bevarelse af freden og styrkelse af den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers Pakt samt princip-

perne i Helsingfors-slutakten og målene i Paris-charteret,

- fremme af det internationale samarbejde,
- udvikling og befæstelse af demokratiet og retsstatsprincippet samt respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder.

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, som vil blive udformet i Rådet med enstemmighed, vil kunne formuleres som »fælles holdninger« eller »fælles aktioner«. Fælles holdninger er kendt fra det hidtidige EPS-samarbejde, der blev traktatfæstet i 1986 med Fællesakten. Er der med enstemmighed formuleret en fælles holdning om et udenrigspolitisk spørgsmål, skal medlemslandene drage omsorg for, at deres nationale politik er i overensstemmelse hermed.

Som noget nyt indføres begrebet »fælles aktion« for at markere, at EF's udenrigspolitik også kan indebære specifikke handlinger. En fælles aktion beslutes i Rådet med enstemmighed, og vil typisk være mere forpligtende for medlemslandene end en fælles holdning. En fælles aktion forpligter medlemslandene i deres stillingtagen og handlinger. Samtidig med at der vedtages en fælles aktion eller på et senere tidspunkt, kan Rådet med enstemmighed bestemme, om der er spørgsmål inden for rammerne af den fælles aktion, som i fremtiden ville kunne afgøres med kvalificeret flertal.

I løbet af efteråret 1991 pegede EF-landenes udenrigsministre på følgende fire områder som egnede for fælles aktioner: CSCE-processen, nedrustningsprocessen i Europa, ikke-spredning af kernevåben samt de økonomiske aspekter af sikkerhed, især kontrol med overførsel af militær teknologi til tredjelande og med våbeneksport.

Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle spørgsmål, herunder udformning på langt sigt af en fælles forsvarspolitik, som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar. Dette indebærer, at der i drøftelserne af sikkerhedspolitiske emner kan inddrages forsvarspolitiske aspekter.

I Edinburgh-aftalen præciseres det, at Danmark holder sig uden for den såkaldte forsvarspolitiske dimension, der indebærer medlemskab af Vestunionen (WEU) samt fælles forsvarspolitik eller fælles forsvar. Følgende beskrivelse af udformningen på langt sigt af en fælles forsvarspolitik som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar er derfor uden betydning for Danmark, som klart har meddelt at ville stå uden for.

Den bestemmelse, som handler om sikkerhed, og som omtaler udformningen på langt sigt af en fælles forsvarspolitik, som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar, er udtryk for et kompromis, som af-